

A magyarok között Szent István királyunk óta különös tisztelet övezi Szűz Máriát, akinek első uralkodónk felajánlotta az országot. Talán ennek is tudható be, hogy már a középkortól virágzó Mária-kultuszról beszélhetünk, elég csak az Ómagyar Mária-sírlomra gondolnunk.

A magyar Lourdes:

Máriakéménd római katolikus temploma

A barokk korban Szűz Mária tisztelete új impulzusokat nyert a katolikus országokban, az oszmán megszállás alól felszabaduló Magyar Királyságban is. A 17. században született meg a Dél-Dunántúlon Andocs, a pécsi Havas Boldogasszony kegykapolna, Máriagyúd és néhány évtizeddel később Máriakéménd körül kialakuló kultusz.

Máriakéménden már a középkorban is állt egy templom, az ekkor még Egyházaskémend nevű település papját említették az 1330-ban készült pápai adóösszeírások.

A török kor viharai nem kímélték a települést, lakói elszéledtek, gótikus stílusban átépített, Szent Miklós tiszteletére szentelt temploma romosan állt. A 17. század végén horvátok költöztek a pusztára, a Rákóczi-szabadságharc idején azonban nekik is menekülniük kellett. A kurucok pusztítása után az Antalovics család, majd a pécsváradai apátság népesítette be a templom környékét, és a néhány horvát család mellé Fulda környékéről érkező telepeseket költöztetett. Kéménd 1714-ben Kátoly, húsz évvel később Versend filiája volt. A német lakosok új, fából készült épületet emeltek Szent Márton tiszteletére a falu belterületén, míg az eredeti templom romjait egyre jobban benőtte a cserje.

1740 tavaszán a középkori templom romjai között öt lány, köztük Margaretha Rogner és Anna Weiss füvet gyűjtöttek. Egyszer csak az egyik mélyedésben a kised Jézust karjában tartó Szűz Mária nagy fényt árasztó képét pillantották meg, ám mielőtt ki tudták volna emelni, eltűnt a szemük elől. Pár nappal később egy helyi ifjú látta a Szűzanyát dicsfénytől övezve belépni a templomba, és a jelenések hatására megindultak a gyógyulni vágyó zarándokok. A helyi bíró ekkor elrendelte a romos szentély szalmával való befedését, hogy az időjárás ne pusztítsa tovább a köveket. Ekkortól került sor újra misékre a falak között. 1746-ban már Mária-kápolnának hívták az épületet, és folyamatosan törekedtek a bővítésére. Az első, kőből készült templomot 1753-ban Lipusy György plébános szentelte fel Szűz Mária

tiszteletére, a következő évtől pedig önálló plébániai rangra emelte Barkóczi Ferenc esztergomi érsek. Ekkor alapították meg a helyi rózsafüzér-társulatot, és megjelent egy német nyelvű imakönyv, amelynek címlapján a kegyhely és kegyesbor első ábrázolása látható.

A templom környéke folyamatosan szépült, hogy a zarándokok kényelmesebben pihenhessenek meg. 1756-ban készült el a templom körüli hatalmas kőfal, és nagy fákat ültettek, hogy árnyékot találjanak a Nagyboldogasszony ünnepén összeseregglő hívek. 1758-ban született meg az új oltárkép, amelyen a filiaik védőszentjeit is megörökítették. Így került rá József, Miklós, Márton és Lőrinc, sorrendben Maráza, Liptód, Kéménd és Szederkény patronusa a nívós festményre. Napjainkban már a kép nem található, helyére az 1770-es években került a mai Mária-szobor.

A templom kazettás mennyezete 1800-ban készült el, négy évvel később pedig tölgyfából való nehéz harangtornyot építettek hozzá a négy harang számára. Mivel a súly miatt az épület megrepedt, ezért elbontották, 1817-ben pedig elkészült a kőből emelt templomtorny. Több nagyobb felújítás is történt a későbbi évtizedekben, míg a hatalmas, impozáns, 18. századi plébániaépületben egy állandó káplán állt a zarándokok rendelkezésére.

1916-ban az Isteni Ige Társasága (Societas Verbi Divini) vette át az épületet, akik itt egy egész Dél-Magyarországra kiterjedő nagy népmisziós központot hoztak létre. Máriakéménd népszerűsége ekkor vetekedett Gyűdével, ami- ben az is közrejátszhatott, hogy a kegyhely története sok hasonlóságot mutatott Lourdes és Fatima legendáival. A nagy világegés után a látogatottsága folyamatosan csökkent, de ennek ellenére a Szűzanya ma is jelen van valahol a templom környékén, ezért mindenkinek érdemes ellátogatnia ide.

LEJEGYZTE: DR. VARGA SZABOLCS

FOTÓ: MÜLLER NÁNDOR

